

HRANOVNICKÝ SPRAVODAJCA

OBECNÉ NOVINY · ČÍSLO 4 · JÚL 2009 · ROČNÍK: VII. · NEPREDAJNÉ · WWW.HRANOVNICA.SK

*Život nás už dávno naučil,
že hudba a poézia
sú na svete to najkrajšie,
čo nám život môže dať.
Okrem lásky, pravdaže.*

*Ty, Jožko, najlepšie vieš,
že BOH je láska, večná láska.
Odpocívaj v pokoji, s Bohom.
A večné svetlo nech Ti svieti.*

Amen.

Tebe, drahý náš priateľ a organista!

(z príhovoru A. Maníka pri poslednej rozlúčke)

Hranovnica sa dnes bolestne lúči so svojim významným rodákom Ing. Jozefom Vallušom, občianskym povoláním elektroinžinier, ale pre nás spevákom bol najmä skvelým hudobníkom a hlavným chrámovým organistom. Jeho život a dielo vzbudzovali všeobecnú úctu a obdiv nielen doma, ale aj v širšom okolí Slovenska, ba aj v zahraničí najmä na poli hudobného či umeleckého sveta.

Keď sme listovali kroniku chrámového zboru, objavili sme

tam list nášho bývalého duchovného otca vdp. Štefana Vasilíka, ktorý pri príležitosti 25. výročia nášho spevokolu píše toto: „Keď staručký kantor Martin Kukla zomrel, na jeho miesto nastúpil jeho syn pán učiteľ Rudolf Kukla a za organ sadol jeho vnuk terajší Ing. Jozef Valluš. Odtedy na organe hrá nepretržite“.

Dovoľte mi v mene všetkých spevákov v tejto skľučujúcej chvíli len jemne naposledy zaklopať na klávesy slov, na tlkot našich ro-

zochvených srdc a vylúdiť aspoň symbolicky refrén na rozlúčku Tebe, drahý náš priateľ a organista, Tebe, drahý náš kamarát...

A ako odkaz Tvojím vzácnym deťom Martinovi, Lenke, vnúčikovi Samkovi, ktorého si nesmierne miloval a obdivoval. Ony sú Tvojím pokračovaním, Tvojím milujúcim a trpezlivým srdcom. Fakt, že si nežil nadarmo, ale že v živote si veľa obetoval.

Aj s nami spevákmí bolo treba mnohokrát doslovne bojovať

o každodenný tón v súzvuku životných melódií, aby sme dostali čistý zvonivý akord. A čím viac sme sa o to pokúšali, tým viac sme naberali nové sily pre každodenný boj o kúsok úspechu, o kúsok čistého tónu, o kúsok úsmevu, o kúsok nového človeka, o kúsok lásky k Bohu a blížnemu.

Vďaka Tebe múza umenia stala sa nám trvalou láskou, čo povznáša človeka vysoko nad problémy všedného dňa. Za toto všetko, najmä za vzácné porozumenie a trpezlivosť, vďaka Ti, úprimná vďaka!

Drahý Jožko!

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Dvadsať deviate zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo 29. mája 2009. Zasadnutie sa uskutočnilo za účasti ôsmich poslancov. Ospravedlnil sa poslanec Ing. Ján Roth. Za overovateľov zápisnice boli schválení Marcel Husár a Miloš Fedor.

Hlavným bodom zasadnutia bolo prerokovanie záverečného účtu obce za rok 2008, ktorého návrh predložila ekonómka OcÚ Bc. Husárová. Poslancom obecného zastupiteľstva bola predložená aj správa nezávislého audítora o audite účtovnej závierky, v ktorej je vyjadrený názor audítora, že účtovná závierka vyjadruje objektívne vo všetkých významných súvislostiach finančnú situáciu obce Hranovnica k 31. decembru 2008 a výsledky hospodárenia za rok končiacie k danému dátumu sú v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách a zákone o účtovníctve. Poslancom bol predložený aj doplnujúci list k správe, v ktorej doporučuje prehodnotiť organizačnú štruktúru a vecnú náplň pôsobnosti vlastného hospodárenia obce a jej rozpočtovej organizácie (základnej školy). V obciach a mestách je pravidlom, že spravu materskej školy a stravovanie žiakov a detí

materskej školy zabezpečuje rozpočtová organizácia. Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie aj stanovisko hlavného kontrolóra obce, v ktorom odporúča obecnému zastupiteľstvu záverečný účet obce uzavrieť s výrokom – súhlas s celoročným hospodárením bez výhrad. Poslanci schválili návrh ekonómky OcÚ, keď prebytok hospodárenia za rok 2008 rozdelili:

142 334,71 € (4 287 975,76 Sk) do kapitálového fondu,

15 814,97 € (476 441,75 Sk) do rezervného fondu.

Poslanci na tomto zasadnutí prijali uznesenie, v ktorom vyhlásili voľby hlavného kontrolóra obce na 31. júl 2009. Zároveň schválili podmienky účasti a spôsobu vykonania voľby. Ustanovili kvalifikačné predpoklady kandidáta: ukončené vysokoškolské vzdelanie II. stupňa ekonomického smeru, resp. právnického smeru alebo prax v štátnej správe, samospráve, resp. v kontrol-

nej činnosti najmenej päť rokov. Určil sa termín podávania prihlášok do 15. júla 2009 do 14.00 hodiny v podateľni na obecnom úrade. Schválila sa volebná komisia v zložení: Marián Gajan, Marián Kolba a Marcel Husár.

Na tomto zasadnutí obecného zastupiteľstva sa riešil majetkový prevod nehnuteľného majetku obce, keď bol schválený odpredaj pozemku pánovi Jozefovi Valkovi, bytom Hviezdoslavova 269. Jedná sa o pozemok o výmere 122 m², ktorý sa nachádza pri rieke Vernárka naproti jeho rodinnému domu. Predaj pozemku bol schvále-

ný za 284,26 € pri jednotkovej cene 2,33 €/m².

Poslanci zobrali na vedomie ústnu informatívnu správu hlavného kontrolóra obce o plnení prijatých uznesení obecného zastupiteľstva. Hlavný kontrolór obce taktiež predložil písomné správy z kontroly vedenia účtovnej evidencie obecného úradu, ktoré vykonával v dňoch 27. marca 2009, 16. apríla 2009 a 11. mája 2009. V podaných správach konštatoval, že kontrolou neboli zistené závažné nedostatky.

Starosta obce predložil poslancom výsledok prieskumu zameraného na poskytovanie príspevku pre stravovanie dôchodcov. Uviedol že:

- z počtu 260 oslovených dôchodcov dotazník vyplnilo 39 dôchodcov, čo predstavuje záujem 15 percent,

- spoločné stravovanie v reštaurácii prejavili len traja dôchodcovia,

- špeciálne upravenú stravu požadovalo sedem dôchodcov.

Poslanci odporučili starostovi obce vypracovať návrh na všeobecné záväzné nariadenie obce o poskytovaní príspevku na stravovanie a predložiť ho na najbližšie zasadnutie. Schválili príspevok na stravovanie dôchodcov:

- 0,50 € pri výške dôchodku do 1,55 násobku životného minima,

- 0,30 € pri výške dôchodku od 1,55 násobku a nepresahujúci 2,05 násobok životného minima.

V závere hlavný kontrolór obce poukázal na výmoly cestnej komunikácie, ktoré sú rozsiahle najmä pred obecným úradom a na Sládkovičovej ulici v dolnej časti.

Informujeme

• Tridsaťe zasadnutie obecného zastupiteľstva sa bude konať 31. júla 2009 o 19.00 hodine v miestnosti Klubu obce. V programe zasadnutia je prerokovanie čerpania rozpočtu obce za prvý polrok 2009 a úprava rozpočtu na rok 2009, majetkové prevody na výstavbu rodinných domov v stavebnom obvode Za cintorínom, voľba hlavného kontrolóra obce. Prerokuje sa návrh Všeobecného záväzného nariadenia obce 2/2009 o poskytovaní sociálnej služby – stravovanie. Taktiež sa prerokujú žiadosti a požiadavky občanov a organizácií obce. Hlavný kontrolór obce vykoná kontrolu plnenia prijatých uznesení a predloží správu z vykonanej kontroly.

• V sobotu dňa 20. júna 2009 DHZ Hranovnica organizoval II. ročník nočnej hasičskej súťaže O víťaza obce Hranovnica zo začiatkom o 22.00. Tejto hasičskej súťaže sa zúčastnilo 13

hasičských družstiev, z toho 3 ženské. Aj napriek nepriaznivému počasiu, za stáleho dažďa, hasičské družstvo podali pekné výkony. Prvenstvo si vybojovali hasiči domáceho DHZ časom 18,38 sek. Na druhom mieste sa umiestnili hasiči z družobného DHZ z Teplého Vrchu a tretí skončili hasiči z Rimavského Brezového. U žien si prvenstvo odniesli ženy z DHZ Sp.Štiavnik časom 30,73 s. Naše ženské družstvo malo v súťaži neplatný pokus.

Predseda DHZ sa chce touto cestou poďakovať všetkým členom DHZ za organizovanie tejto hasičskej súťaže.

• Futbalový klub Marco Climatch usporiada 19. júla 2009 33. ročník futbalového turnaja – Memoriál Eduarda Benka. Účastníkmi turnaja sú FK Vysoké Tatry, TJ Slovan Smižany, MŠK Spišské Vlaky a domáce mužstvo. Začiatok turnaja je stanovený na 9.00 hodinu. Zápas o tretie miesto sa uskutoční o 15.00 hodine. Začiatok finálového zápasu je

naplánovaný na 17.00 hodinu. Mimo turnaja sa odohrá aj zápas starých pánov Hranovnica – Spišské Bystré.

• Dobrovoľný hasičský zbor v spolupráci s Obecným úradom Hranovnica usporiada v nedeľu 26. júla 2009 so začiatkom o 11.00 hod. IX. ročník hasičskej súťaže o Putovný pohár obce Hranovnica. Súťaž sa uskutoční vo výcvikovom priestore DHZ v areáli Lúčka v kategórii mužov a žien v disciplíne hasičský útok s vodou podľa súťažného poriadku DPO SR a predpokladá sa účasť 30 hasičských družstiev. Svoje prvenstvo z minulého roku bude v kategórii mužov obhajovať družstvo DHZ Spišská Sobota a kategórii žien družstvo DHZ Spišské Bystré I. Po tejto hlavnej súťaži v popoludňajších hodinách vystúpi šermiarska skupina z Prešova, ktorá predvedie svoje bojové umenie. Pre deti budú pripravené súťaže. Vo večerných hodinách sa uskutoční tanečná zábava, ktorú bude uvádzať Miroslav Majer.

Práce obyčajných, ale neobyčajne nadaných

Podtatranské múzeum v Poprade v spolupráci s miestnym odborom Matice Slovenskej sa zapojilo do medzinárodného projektu Noc múzeí. V tomto ročníku vsadilo na ľudové umenie, ktoré obohacuje našu pokladnicu hodnôt už od nepamäti.

Zo všetkého niečo. Tak by sa dali nazvať ukážky pôvodných remesiel či zvyklostí, ktoré mohli návštevníci v múzeu vidieť večer v tretiu májovú sobotu. Starší návštevníci poznali remeslá či zvyklosti a prišli si spojiť príjemné a nepríjemné spomienky zo svojej mladosti. Mladí si zasa mohli pozrieť to, čo počuli z rozprávania svojich starých rodičov.

Na tomto podujatí sme mali zastúpenie aj z našej obce. Pani Marta Vallušová so svojou dcérou predstavila drevené miniatúry vytvorené manželom, resp. otcom Jozefom Vallušom. Na slávnostnom otvorení prítomným prezradila: „Manžel

ich začal robiť pred piatimi rokmi. Najprv urobil voz na vozenie sena a slamy, potom doštený voz, studňu, posteľ, koľtisku, drevenicu a ďalšie poľnohospodárske stroje a náradie, ktoré máme doma aj v skutočnosti. Mojou túžbou je, aby sa nám raz podarilo postaviť na dvore drevenicu, kde by sme tieto staré veci, ktoré aj zbieram a uchovávam, mohli všetky dať.“

Podtatranské múzeum chce úspech tohto podujatia pre pokračovať vo výstavách tohto druhu. Riaditeľka múzea Bc. Magdaléna Bekessová to vyjadrila slovami: „Postupom času budeme podobné podujatia pripravovať. Nebude to nazvané ako Noc múzeí, ale určite ich rozšíri-

me a znásobíme nielen čo do počtu a rozsahu, ale aj dĺžky trvania výstav. Všetko tradičné má svoju moc a kde inde ako v múzeu natrafíte na výtvory pod jednou strechou“.

Dúfajme, že pre miniatúry nášho pána Jozefa Valluša sa nájde priestor v Podtatranskom múzeu aj v budúcnosti, alebo pri podobných podujatiach aj na iných miestach. Veď vystavované predmety našli veľký obdiv a pani manželka musela návštevníkom odpovedať na samotnú tvorbu drevených miniatúr,

ako aj na ich využívanie pri domácich ručných prácach v minulosti. Odpovedať bolo potrebné nielen mladým, ktorí si takto rozšírili svoje vedomosti, ale aj starším, ktorí si zase obnovili spomienky na mladost.

Sedliacky dvor a stará izba vytvorené pánom Jozefom Vallušom patrí do prác obyčajných, ale neobyčajne nadaných. Zhotovené predmety sú miniatúrnym dreveným dokumentom o bohatej histórii našej obce a jeho tvorcovi patrí aj naše poďakovanie.

Štvrtok – deň zberu separovaného odpadu

Obec zabezpečuje zber separovaného zberu firmou Brantner, s.r.o. Poprad. Od 1. júla 2009 dochádza k zmene, zberovým dňom sa od uvedeného termínu stáva štvrtok. Táto zmena je podchytená v novom kalendári, ktorý bol domácnostiam doručený pracovníkmi obecného úradu.

Pri zber separovaného odpadu sa však stále vyskytujú problémy. Pracovníci firmy Brantner vytykajú obecnému úradu, že triedenie komunálneho odpadu je nedôsledné a je preto potrebné o tom upovedomiť občanov. Vo vreciach sa veľmi často nachádza odpad, ktorý tam nepatrí. Ide o najmä o obsah, ktorý sa nachádza v žltých vreciach.

Z uvedeného dôvodu uvádzame, že pri triedení odpadu

do žltých vriec môžeme dávať len: Flaše od nealko nápojov, minerálok, vína atď. Ďalej konzervy od rôznych potravín, plechovky od nápojov (coca-coly, piva), nádoby od čistiacich prostriedkov, šampónov atď. Plastové flaše a kovové obaly pred vhođením do vriec je potrebné stlačiť nohou.

Do žltých vriec sa nevhadzujú: Hrubo znečistené plasty zeminou, farbami, potravinami, olejmi atď. Viacvrstvé obaly, (vrecúška od kávy, vrecúškových polievok, liekov, hliníkové viečka, (jogurt, maslo, smotana...), kovové viečka, alobal, neznečistené fólie, číre a farebné plastové tašky, vrecúška, streč fólie, ostatné druhy plastov čisté od jogurtov, rastlinných masiel, polystyrén a polystyrénové tácky. Podlahové krytiny, guma, molitan, kovy, hrnce, vedrá kovové, plastové, nárazníky, injekčné ihly a striekačky, jednorazové plienky.

Pracovníci firmy Brantner upozorňujú občanov, že vrecia so zlým vytriedeným odpadom nebudú zbierať. Je teda na občanoch, ako sa k uvedenému problému postavia. Hlavným faktorom úspešnosti zberu separovaného odpadu je však aktívny prístup občana pri triedení komunálneho odpadu. Výsledkom bude spokojnosť na oboch stranách. Občana ako aj firmy Brantner.

Volby do Európskeho parlamentu

Z tohoročných volieb máme za sebou druhé – do Európskeho parlamentu. V pozdnú jeseň nás čakajú volby poslancov do samosprávnych krajov (VÚC) a ich predsedov (županov), ktoré budú 14. novembra 2009. A na budúci rok volby poslancov do Národnej rady Slovenskej republiky a poslancov miest a obcí a ich primátorov a starostov.

Všetci, ktorých to zaujíma, určite vedia, že na Slovensku sme v eurovoľbách opäť účasťou neoslňili. Veď celková účasť 19,6 % voličov nás radí na predposledné miesto pred Litvou. Účasť voličov v našej obci však nedosiahla ani túto veľmi nízku hranicu, keď k urnám prišlo len 15,26 % voličov a to nás v rámci okresu Poprad z dvadsaťdeväť miest a obcí radí na devätnáste miesto. Takto v dvoch volebných miestnostiach v priebehu volebného dňa bol najčastejší obraz: prázdno pri urnách, ale plno obsadené stoličky pri sto-

loch členmi volebnej komisie, pretože zo šestnástich politických strán využili možnosť delegovať do okrskovej komisie až dvanásť.

V týchto voľbách najviac hlasov získala strana Smer, keď dosiahla 31,6 percent hlasov, čo jej vynieslo päť kresiel v Európskom parlamente. Táto strana však v obci získala z 270 platných hlasov len 39 a skončila v poradí na treťom mieste za SDKÚ-DS, ktorá získala 52 hlasov.

Najviac hlasov v obci získalo KDĽ, a to 123, čo z platných hlasov predstavuje 45,55

percent. Taktiež z tejto strany kandidát Ján Hudacký získal 86 preferenčných hlasov, čo bola najväčšia podpora voličov obce daná jednotlivcami.

Bola nízka účasť voličov dôsledkom slabej vedomosti o Európskom parlamente, resp. veľmi málo podávaných informácií o činnosti poslancov za uplynulých päť rokov? Alebo je to postoj nás voličov, keď sa najviac diskutovalo a poukazovalo na platy europoslancov. Buďme si však vedomí, že každé voľby sú prejavom rozhodovania o dôvere, zodpovednosti a orientácii spoločnosti. Aj uskutočnené júňové voľby do Európskeho parlamentu boli nielen o budúcich pomeroch tejto inštitúcie, ale aj o Slovensku, regióne, ale taktiež aj o obci.

Úspešnosť separovaného zberu závisí od aktívneho prístupu

Odpad, jednoducho povedané, je akákoľvek vec, ktorú už nevyužívame a nemá pre nás význam, takže sa jej chceme zbaviť. Z legislatívneho hľadiska je odpadom hmatelná vec, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade so zákonom alebo osobitnými predpismi povinný sa jej zbaviť. Ale to, čo je pre nás odpadom, môže byť niekde inde hodnotný zdroj suroviny na recykláciu, na jeho opätovné využitie.

Odpad z domácností vznikajúci pri činnosti fyzických osôb je komunálny odpad. Jednou zo zložiek je aj biologický odpad, ktorý vzniká najmä v záhrade z napadaného jesenného lístia, suchých konárikov, rastlinných zvyškov pri zbere úrody, niekedy z buriny, ale i pokosenej trávy či vetvičiek po strihaní živého plo-

ta. Medzi tento odpad parí aj kuchynský odpad. Uvedený odpad však možno zhodnotiť tak, že sa dá vrátiť do záhradnej pôdy.

Mnohé odpadové látky biologického charakteru môžeme bez ťažkostí odstrániť tak, že ich nahromadíme na vybratom mieste, kde sa prirodzeným spôsobom rozložia, a potom ich za-

pracujeme do pôdy ako hnojivo – kompost. Hlavným faktorom rozkladného procesu sú pôdne mikroorganizmy, rozkladajúce rastlinné a živočíšne zvyšky na humus – základ úrodnosti pôdy. Kompost je nenahraditeľným zdrojom živín a humusu pre záhradné pôdy, ktorý môžeme získať svojpomocne a navyše sa ekologickým spôsobom zbaviť látok, ktoré v záhrade alebo kuchyni predstavujú biologický odpad. Kompost upravuje pôdnu štruktúru, obsah vody a vzduchu v pôde, stabilizuje pH faktor a zlepšuje schopnosť pôdy akumulovať živiny.

Význam hnojenia kompostom spočíva v tom, že okrem živín a organických látok obohacuje pôdu aj o mikroorganizmy, ktoré sú podmienkou jej dobrej úrodnosti.

Skutočnosti uvedené v predchádzajúcej stati sú už každému dobre známe. Mnohí kompostovanie biologického odpadu aj využívajú. Ponektorí občania si však ešte stále neuvedomujú možnosť ďalšieho využitia bioodpadu. Svedčí o tom aj kontajner pri cintoríne, v ktorom vo

väčšej polovici je uložený zelený odpad zo záhrad občanov. Tí, ktorí pravidelne vozia biologický odpad, si neuvedomujú, že tento odpad do kontajnera nepatrí. Neuvedomujú si, čo týmto konaním spôsobujú.

Biologický odpad sa nesmie ukladať na skládky, pretože pri takomto uložení sa vytvára zdravie škodlivý plyn. Ďalej obci, čiže v konečnom dôsledku nepriamo aj samotnému občanovi, zbytočne zvyšuje náklady na likvidáciu komunálneho odpadu. Ide o zložku, ktorá sa dá ďalej využiť a pri naša občanovi aj prínos.

Občania, ktorí biologický odpad nechcú spracovávať doma, majú možnosť ho uložiť na obecnom kompostovisku. Závisí však len od nich, od ich prístupu k triedeniu bioodpadu ako jednej zo zložiek komunálneho odpadu pre ďalšie využitie.

Dúfame, že aj tento článok prispeje k správne mu prístupu triedenia komunálneho odpadu. Tento prístup pomôže nielen obci, ale aj samotnému občanovi. O to nám predovšetkým ide.

Prijali Eucharistického Ježiša v podobe chleba

Najkrajším zážitkom v živote kresťana je sviatosť prvého svätého prijímania. V tejto sviatosti sa nám ponúka samotný Ježiš a môžeme sa s ním takto stretnúť osobne. Aj deti, ktoré v druhú májovú nedeľu prvýkrát prijali sviatosť Eucharistie, prežili podobný veľkolepý zážitok.

Na príchod Ježiša sa už dávno veľmi tešili. Boli nedočkaví, kedy už nastane tá slávnostná chvíľa, kedy vstúpi do ich srdiečok vzácny hosť. Poctivo navštevovali kostol, kde sa stretávali s duchovným otcom Mgr. Jozefom Fernandezom a pani katechétkou PaedDr. Helenou Valušovou, nacvičovali celý priebeh svätej omše.

Najdôležitejším bodom prípravy bola duchovná príprava, a to sviatosť zmiernenia, ktorú prvoprijímajúce deti absolvovali prvýkrát. Prosili Ducha Svätého o osvietenie, aby sa mohli vyznať zo svojich slabostí a pokleskov, a tak boli pripravené a duchovne očistené, ako v deň krstu a mohli prežívať duchovnú radosť z prijatia Eucharistického Ježiša.

Konečne nadišiel ten krásny, slávnostný deň – nedeľa, kedy sa stretli s Ježišom. Ne-

trpezlivo stáli pred farským úradom plné očakávania a túžby. Veľmi sa tešili a v očkách im žiarili malé iskríčky. Boli krásne sviatočne oblečené a na odevy mali biele rúcho, ktoré je symbolom čistej duše. V rukách držali vyzdobené sviece. Sviečka znamená svetlo, ktorým je Ježiš.

V slávnostnom sprievode po úvodnej modlitbe vstúpili deti so svojimi rodičmi do chrámu, ktorý bol krásne vyzdobený vencami, stuhami a kvetmi. Radostnú atmosféru počas svätej omše dotvárali aj piesne prvoprijímajúcich detí v doprovide gitary v podaní duchovného otca, chrámový spevácky zbor, organista a speváci. Počas svätej omše zazneli z úst našich najmenších prvoprijímajúcich detí aj modlitby, prosby, či básne za rodičov, súrodencov, starých rodičov,

krstných rodičov a za duchovných pastierov.

Deti prijali Eucharistického Ježiša v podobe chleba – malej oblatky s veľkou láskou a úctou, pretože už vedeli, že v tom malom chlebičku sa skrýva ich najlepší priateľ a skutočný Boh. Ježiš je naozaj priateľ všetkých detí, veľmi ich miluje, o čom svedčia aj jeho slová: „Nechajte maličkých prísť ku mne“. Teraz v ich čistých srdiečkach prebýva Ježiš a je len na nich, či v nich bude už navždy.

V závere svätej omše predniesli deti podakovanie duchovnému otcovi aj pani katechétky za ich láskavosť a trpezlivosť pri návčikoch a prípravách na túto milú slávnosť. K podakovaniu sa pripájame a vyslovujeme Pán Boh zaplať aj chrámovému speváckemu zboru, mládežníckemu zboru, organistom, spevákom, ministrantom, pani kostolníčke a všetkým zúčastneným veriacim za ich spevy a modlitby.

Nech nám aj prvoprijímajúcim deťom navždy znejú v srdci slová piesne, ktorú deti počas slávnosti spievali.

*My kráčame s radosťou
za Pánom Ježišom.
On nás vedie milostou
pozemským životom.
Poďme za ním všade,
kde vedie nás.
On je verný Pán
a Spasiteľ náš.
On duše naše sýti,
On dáva večný mier,
On miluje tá v žití.
Pod s ním a Jemu ver.*

G. Brosmanová

Mali sme Ťa radi a Ty si mal rád nás

(z príhovoru starostu obce na poslednej rozlúčke s Ing. Jozefom Vallušom)

Veľká a neopísateľná bolesť naplnila naše srdcia, keď sme sa v sobotu večer dozvedeli o predčasne zlomenom kvete života človeka. Smrť – tá najkrutejšia podoba života – nám vzala vzácného človeka. Vyrvala z našich radov dobrého manžela, starostlivého otca, príkladného spolupracovníka a úprimného priateľa Ing. Jozefa Valluša, ktorý ešte minulú nedeľu v tomto kostole hral na organe pri slávnostnej svätej omši.

Odchod do nemocnice sme nebrali vážne, veď každý očakával po plánovanej operácii jeho skorý návrat domov. Nastali však nepredpokladané komplikácie. Všetko vynaložené úsilie lekárskeho tímu na záchranu života vyznelo ako nesplnitelný sen.

Prišla nečakaná smrť a skosila život, ktorý sa ešte rozvíjal v najkrajší ľudský kvet. Zastavilo sa navždy srdce drahého a blízkeho človeka, ktorého sme všetci poznali, vážili si ho a mali ho radi. Odišiel od nás, odišiel navždy.

Smutný je tento deň rozlúčky pre nás pracovníkov obecného úradu, keď sa nám prichodí rozlúčiť s dobrým priateľom, ktorý pracoval aj ako zástupca starostu obce v prvom volebnom období samosprávy, ktorý nám ešte do posledných chvíľ pomáhal pri organizovaní kultúrnych podujatí, ktorý mal v pláne pomôcť pri rozvoji obce, pri oprave rozvodov elektrickej energie v obci.

Lúči sa s Tebou aj kolektív Urbariátu. Bol si pri obnove-

ní jeho činnosti po roku 1989. Svojou prácou si sa zaslúžil o prinavrátenie členstva podielnikom v tejto organizácii. Ako volený predseda si aj riadil činnosť tohto združenia. Externe si tam pracoval ešte doteraz.

K lúčeniu sa pripájajú aj veriaci tejto farnosti, ktorým si počas svojej tridsaťtriročnej činnosti ako organista vykonával nenahraditeľné služby.

Milý Jozef!

Mali sme Ťa všetci veľmi radi a ty si mal rád nás. Pre-

to nám je tak smutno, preto sa nám tak ťažko hľadajú slová, ktorými sa Ti chceme naposledy prihovoriť, ktorými sa chceme s Tebou rozlúčiť, ktorými sa Ti chceme poďakovať.

Ďakujem Ti v mene všetkých za Tvoju námahu, ktorú si vo svojom plodnom živote vynaložil pri uskutočňovaní našich spoločných cieľov. Statočná a svedomitá práca, ktorou si prispieval k nášmu dielu, bude nám vždy príkladom a povzbudením. Nech sa Ti naplnia slová piesne, ktoré si pri posledných rozlúčkach spieval tu v tomto Božom chráme: „Blíž k tebe, Bože môj.“

Zbohom, drahý Jozef, zbohom!

Príspevok, ktorý už nebude čítať

Nebohý Ing. Jozef Valluš bol aj prispievateľom do obecných novín. Vo svojich príspevkoch chcel informovať občanov, čo sa v obci opravilo na rozvodoch elektrickej energie, resp. ktoré nové rozvody sa vybuďovali. Svoj talent uplatňoval aj pri písaní prosieb a poďakovaní, ktoré sme mohli počuť na slávnostných svätých omšiach.

Ešte pred smrťou nebohého sme do redakcie dostali príspevok, ktorý mal byť spomienkou na zomrelého vdp. Štefana Vasilíka. Zaslany príspevok uverejňujeme. Autor ho však už čítať nebude.

Spomienka na vdp. Štefana Vasilíka

*Čas prišiel.
Zašiel žitá deň.
Ostali nám –
spomienky len.
Na Vás, duchovný otče
Štefan Vasilík!
Desaťročia ste boli
jedným z nás.
Jarného dňa:
Zobrali ste synovca za ruku.
A spolu odišli tam.
Tam, kde večný pokoj
smeroval na ten cieľ.
Ukázali ste ho aj nám.
Dnes zato ďakovať chceme Vám.
Spolu s vďakou modlitbu
predniesť
a Spasiteľa poprosiť:
Nech ocení Vaše životné dielo
a odpočinku večného Vám dá.*

Náhly odchod sa bolestne dotkol

V živote človeka sú chvíle, o ktorých vieme, že prídu, a predsa nás ich príchod prekvapí. Náhly odchod spomedzi nás sa bolestne dotkne najmä najbližších. V príspevkoch uvádzame spomienky najbližších na nebohého Ing. Jozefa Valluša.

Muzikantské ....

Nášmu Jozefovi odstáva ucho. Boli sme ešte chlapi, keď mu starý otec Kukla hovorieval: „To nýč Jožu, to je muzikantské...“

Tak nejak to asi začalo...

Dnes už nikto nevie, koľkokrát bolo to muzikantské ucho vyťahované, kým sa prvý raz aj so svojím majiteľom dostalo na prvé pódium...

Dnes už nikto nevie, koľko tých pódíí od detských čias dodnes bolo...

Dnes ale určite viem, že jedno z pódíí bolo mimoriadne: chór hranovnického kostola s jeho organom...

V jednej starej pesničke hovorí či spieva o sebe bubenček: „... soboty, nedele probubnovávám...“

Náš Jozef – aj pondelky, aj utorky, aj stredy, aj štvrtky, aj piatky... a dlhé roky. Plakal s plačúcimi, radoval sa s radujúcimi...

A aj vtedy, keď už hranie bolo, sľúbil mame: „Budem ešte hrať, kým Ty budeš žiť...“

Sľub splnil... presne.

Včera a dnes sme ho boli navštíviť: muzikantské ucho nastražené, na tvári potmehúdsky úsmev, akoby nám hovoril: „To nič, len si chcem vyskúšať nový chór a nový organ...“

Prajem Ti, aby si ho dosiahol...

Ern.Vall

Pokoj môj otec už našiel

„Utíchol les, osirel háj“. Slová tejto piesne akiste poznáte z filmu „Pokoj v duši“. Pokoj, ktorý nám v dnešnej dobe tak chýba, už môj otec našiel. Výraz jeho spokojnej tváre to len potvrdzuje.

Neutíchol však len les, o ktorý sa ako predseda urbariátu roky a s láskou staral, zmĺkol aj organ v kostole, ktorý mu bol od mladosti najväčším kamarátom. Opustený stôl na Východoslovenských elektrárňach a prázdna stolička sú smutným dôkazom toho, že milovaný kolega sa už do práce nikdy nevráti. Aj čierna zástava na obecnom úrade pripomína, že bývalý zástupca starostu obce už nie je medzi nami.

Odišiel náš otec, manžel, dedko, brat a hlavne kamarát. Odišiel človek, ktorý vo svojom živote urobil mnoho dobrého.

Chcem sa Vám ako jeho syn poďakovať, že ste mu v živote pomáhali, podporovali ho a spolu s nami do konca verili, že svoj boj o život vyhrá. Ďakujem Vám, že ste sa s ním prišli rozlúčiť a že ste prijali naše pozvanie na kar.

Prosím, pamätajte naňho vo svojich modlitbách!

MarVall

Vzdelávali sa podľa nových učebných osnov

Školský rok 2008/2009 bol aj v našej základnej škole prvým rokom školskej reformy. Hodnotenie pri jeho ukončení vykonala zástupkyňa riaditeľa Mgr. Lubica Šifrová. Časť jej hodnotenia uvádzame v nasledujúcom príspevku.

Skončil sa ďalší školský rok, ktorý bol pre niektorých úspešnejší, pre niektorých menej, pre niektorých prvým rokom školských povinností, pre niektorých posledným. V tomto školskom roku žiaci prvých a piatich ročníkov boli vzdelávaní podľa nových učebných osnov, ktoré naši učitelia spracovali a upravili podľa potrieb a schopností žiakov.

Našu základnú školu v uplynulom školskom roku navštevovalo 285 žiakov. Z týchto žiakov 278 prospelo, 7 žiakov nepropelo. Školskú dochádzku ukončilo 26 žiakov, z nich 18 bude pokračovať v štúdiu na strednej škole. Do prvého ročníka pre budúci školský rok sme zapísali 27 detí.

O tom, že ľudské poznanie má svoje hranice, sa v našej škole denne presvedčame. Aj napriek neustálemu snaženiu pedagóg-

gov, ale aj samotných žiakov, sa niektorým nedarí dosahovať také výsledky, ako by si sami želali. Žiakov so samými jednotkami na vysvedčení sme mali v tomto školskom roku šesť.

S prospechom veľmi úzko súvisí dochádzka žiakov. Za celý školský rok žiaci vymeskali 39 732 vyučovacích hodín (priemer na žiaka – 139,41 h.), z tohto počtu je 3 337 neospravedlnených (priemer na žiaka – 11,71). V škole máme 11 žiakov, ktorí za celý školský rok nevymeskali žiadnu vyučovaciu hodinu.

Z mimovyučovacích aktivít naša škola organizovala nasledovné podujatia:

- V septembri v spolupráci s OcÚ usporiadala 1. ročník recitačnej súťaže žiakov Hornádskej doliny - Štolcova Hranovnica.

- Počas fašiangov sme v spolupráci so ZRPŠ usporia-

dali pre žiakov I. stupňa detský karneval a pre tých starších fašiangovú diskotéku.

- V októbri sme organizovali obvodové kolo mladších žiakov v malom futbale

- V októbri školský Deň športu.

- V máji obvodové kolo futbalového turnaja COCACOLA pohár

- V máji pri príležitosti osláv Dňa matiek pripravili žiaci pre svoje mamičky ako ich poďakovanie za lásku a starostlivosť kultúrny program.

- V máji sme zorganizovali „Malé školské olympijské hry“.

- V júni v spolupráci s OcÚ športové hry základných škôl – 10. ročník Hornádskeho športových hier.

Na záver sa chcem poďakovať všetkým vyučujúcim za trpezlivosť a obrovskú snahu v prospech našich žiakov. Kolegyniam, kolegom a ostatným zamestnancom prajem, aby počas dovolenky zregenerovali

svoje sily, upevnili zdravie, aby sme sa oddychnutí vrátili na svoje pracovisko.

Žiakom prajem, aby si počas prázdnin dobre oddýchli, načerpali novú silu a energiu. Získali zážitky, skúsenosti, priateľstvá, ktoré ich obohatia a naplnia.

Program kina august – september

**21. augusta 2009 o 19.00 h
PEKLO S PRINCEZNOU
ČR - 2008**

Princezna Aneta sa za žiadnu cenu nechce vydať za princa, ktorému bola kedysi slúbená. Kráľ na svadbe trvá, pretože porušenie sľubu by znamenalo vyhlásenie vojny. Kráľ vymyslí geniálnu leš, ale netuší, že svojím zámerom privolá hnev samotného Lucifera.

Žáner: komédia. Odporúčaná prístupnosť: MP, 105 min.,

**11. septembra 2009 o 19.00 h
NOC V MÚZEU 2
USA 2009**

Príbeh sa začína vo chvíli, keď Larry zanechal biedne platenú prácu strážcu v múzeu a stal sa žiadaným vynálezcom. Zdá sa, že má konečne všetko, po čom túži, no i tak mu v živote niečo chýba. Niečo ho ťahá späť do múzea, kde kedysi zažil neopakovateľnú magickú noc. Larry je opäť zatiahnutý do ťažko predstaviteľného dobrodružstva, v ktorom oživa história.

Žáner: komédia. Odporúčaná prístupnosť: MP, 100 min., český dabing

**25. septembra 2009 o 19.00 h
KORALÍNA A SVET ZA TAJNÝMI
DVERAMI
USA 2009**

Dobrodružný príbeh, ktorý vzdialene pripomína Alenkinu výpravu do sveta za zrkadlom. Koralína objaví v jednej stene tajné dvere. Za nimi čaká prekvapenie. Svet, ktorý sa na prvý pohľad podobá tomu reálnemu, ale na druhý už úplne iný – lepší.

Žáner: animovaný, fantasy. Odporúčaná prístupnosť: MP, 100 min., české titulky

Zmena programu vyhradená!

O dobrej príprave svedčia výborné výsledky

Už piaty rok v priestoroch základnej školy prebieha vyučovanie detašovaných tried Strednej odbornej školy Kežmarok pod vedením odborného učiteľa Ondreja Villima. Chlapci sa môžu vyučiť v odbore stavebná výroba ako pomocný stavebný robotník a dievčatá v odbore potravinárska výroba ako praktická žena.

Tohto roku záverečné skúšky, ktoré pozostávajú z písomnej, praktickej a ústnej časti, v uvedených dvojročných odboroch prebiehali v druhej polovici júna.

Písomná skúška sa uskutočnila 16. júna. Chlapci mali za úlohu spracovať tému – omietky, v rámci ktorej mali odpovedať na otázky: účel a rozdelenie omietok, materiály používané na výrobu mált, príprava stien a stropov na omietanie, ručné a strojové omietanie, bezpečnosť a ochrana zdravia pri omietaní. Dievčatá mali spracovať tému – obalové materiály používané v potravinárstve.

Praktické záverečné skúšky prebiehali na jednotlivých pracoviskách v obci 18. júna. Žiaci mali za úlohu preukázať odborné znalosti, pracovné zručnosti a návyky. V priebehu skúšky mala jedna skupina chlapcov za úlohu v areáli základnej školy opraviť prístupový chodník, na

ktorý mali nanovo položiť zámkovú dlažbu. Druhá skupina mala za úlohu strojovo vyrobiť prostý betón a zabetónovať základový pás na prístavbe budovy. Dievčatá preukazovali nadobudnuté odborné vedomosti a zručnosti v priestoroch zariadenia DELTA BAR. Záverečná ústna skúška sa konala 19. júna v priestoroch Strednej odbornej školy v Kežmarku.

O dobrej príprave žiakov na záverečné skúšky hovoria

dosiahnuté výborné výsledky. S vyznamenaním a pochvalou riaditeľa školy ukončili dvojročný odbor všetky štyri dievčatá: Jana Pálešová, Mária Pačanová, Renáta Holubová a Marcela Šarišská. Z chlapcov bol vyznamenaný Rastislav Horváth. Veľmi dobre prospel: Igor Pačan, Marián Mirga, Ján Mirga a Milan Hlaváč. S celkovým hodnotením prospel záverečnú skúšku ukončili: Jozef Bodor a Marián Čonka.

Je na škodu veci, že záverečných skúšok sa nezúčastnili dvaja žiaci a neukončili štúdiu na strednej odbornej škole a nezískali výučný list. OnVill

Ciel – upevnenie zdravia a radosť z pohybu

Začiatkom júna Základná škola Hranovnica v spolupráci s Obecným úradom organizovala 10. ročník Hornádskeho športových hier pre žiakov základných škôl (ZŠ). Týchto hier sa zúčastnilo 248 športovcov zo Spišského Bystrého, Víkartoviec, Liptovskej Tepličky, Spišského Štiavnika a Hranovnice.

Pre súťažiacich boli pripravené zaujímavé športové disciplíny z atletiky, športových hier a z tých netradičných to boli abeceda futbalistu a roppe skipping (preskočiť cez švihadlá).

Organizácii hier predchádzala náročná príprava. Svojopomocne sme si upravili športoviská, nakúpili športové potreby a pomôcky. Hlavnou organizátorkou hier bola pani učiteľka Mgr. Viera Krajčová, do príprav a priebehu boli zapojení všetci pedagogickí pracovníci.

Hornádske hry začali úvodným slávnostným ceremoniálom - zapálením olympijského ohňa a pochodom pred budovu školy do športového areálu, kde za zvukov olympijskej hymny bola vztýčená olympijská vlajka. Medzi žiakov zavítal aj Peter Sedmák, bývalý žiak základnej školy, terajší člen basketbalového tímu majstrov Slovenska.

Celkovým víťazom sa stali športovci zo ZŠ Spišské Bystré, ktorí opäť vybojovali pre svoju školu putovný pohár.

Z našich žiakov sa na stupňoch víťazov umiestnili:

- Jozef Pačan, prvé miesto v skoku do diaľky,
- Tomáš Pačan druhé miesto v skoku do diaľky,
- Martin Pačan, prvé miesto v žonglovaní s loptou,
- Marek Pačan, prvé miesto v preskoku cez švihadlá.

Organizovanie týchto hier malo na doline dlhodobú tradíciu. V rokoch 1989-1996 sa organizovanie hier prerušilo. Zmyslom obnovenia a organizovania Hornádskeho športových hier v roku 1997 bola myšlienka olympionizmu. Základná škola Hranovnica v r. 1997 túto tradíciu obnovila

a môžeme povedať, že sú pre naše deti malými olympijskými hrmi. Organizátori hier pripravujú dôsledne všetky športové disciplíny a každá škola stále prekvapí niečím novým, napr. na 1. Hornádskeho hráčov v Hranovnici odovzdával medaily deťom hokejový tréner Július Šupler, na predposledných v Liptovskej Tepličke to bola bežkyňa Betka Havrančíková-Kaliská a celý rad úspešných športovcov okresu Poprad.

Prioritou hier je formovanie trvalého vzťahu k športu v súlade s ich fyzickými schopnosťami. Postup do ďalšieho kola alebo získanie len popredných umiestnení je pre nás veľmi nízky cieľ, hraničiaci so samoučelnosťou. Upevnenie zdravia a radosť z pohybu, to je naša dominantna.

Mgr. Viera Krajčová

Spoločenská kronika

V júni a júli
svoje jubileá oslavujú
50 rokov

Malatinová Marta, SNP 166
Harhovský Ján, Budovateľská 502
Mičko Daniel, Hviezdoslavova 339

60 rokov

Matejková Mária, Vítazstva 362
Vallušová Magdaléna, Vítazstva 385
Fedorová Marta, Sládkovičova 413

70 rokov

Benková Anna, Štúrova 474
Benko Štefan, Vítazstva 370
Liptaj Eduard, Budovateľská 502

75 rokov

Izdinská Jolana, Dubina 520
Gajan Ján, Rovná 6
Stas Pavol, Štúrova 489

80 rokov

Šoltýsová Barbora, Vítazstva 373

Novorodenci

Martina Čonková, SNP 181
Mária Slavkovská, Družstevná 393
Matúš Bartoš, Hviezdoslavova 248
Sára Čonková, Mlynská 226
Patrik Šarišský, Mlynská 242
Veronika Šarišská, SNP 183

Na večný odpočinok sme odprevadili

10. júna 2009 Vojtecha Horvátha
vo veku 42 rokov
7. júla 2009 Ing. Jozefa Valluša
vo veku 58 rokov

Väčšinou nepoznáme
všetky súvislosti.

Aj keď máš vieru,
potrebuješ aj dôveru,
že všetko, čo prichádza,
sa vždy deje v tvoj prospech.
A to sa ukáže časom.

Z druhého miesta do piatej futbalovej ligy

Jesenná časť I. triedy futbalovej súťaže ročníka 2008/2009 sa neskončila podľa očakávania. Mužstvo skončilo na šiestom mieste so stratou dvanásť bodov na vedúce Kravany, a tak sa ambície pred začiatkom súťaže postúpiť do piatej futbalovej ligy vytratili.

Mužstvo pred jarnou časťou zhodnotilo svoje schopnosti. Predsavzali si vybojovať druhé miesto v súťaži. K tomu zamerali aj zimnú prípravu. Dobrá zimná tréningová príprava sa odzrkadlila aj v dosahovaných dobrých výsledkoch na jar. Mužstvo sa postupne prebojovalo v tabuľke na vyššie priečky. Dve kolá pred koncom súťaže malo zaistené druhé miesto v tabuľke, no prvé Kravany boli už nedosiahnuteľné.

Na peknom umiestnení sa v jarnej časti podieľali títo hráči: Lipták Martin, Valluš Peter ml., Slavkovský Marek, Gajan Rastislav, Gajan Marián, Olejár Rastislav, Husár František, Brož Lukáš, Oravec Martin, Pačan František, Petruľa Marián, Smolár Ján, Šavel Rudolf, Valluš Tomáš, Knižka Ján, Sedmák Radoslav, Valluš Peter st., Palguta Martin, Liptaj Milan.

Ze bojovať v súťaži o každú priečku sa

oplatí, sa naši futbalisti presvedčili po ukončení súťaže. Družstvo Kravian síce skončilo na prvom mieste, ale v novom súťažnom ročníku 2009/2010 sa do piatej ligy neprihlásilo. V tejto situácii sa dobre zorientovalo vedenie nášho futbalového klubu. Využilo možnosť postupu aj z druhého miesta a poslalo prihlášku do súťaže piatej futbalovej ligy.

V novom súťažnom ročníku 2009/2010 bude teda naše družstvo štartovať v V. futbalovej lige. Futbalovú schopnosť družstva preverí už 2. augusta na domácom ihrisku družstvo Pušoviec.

Zo života našej obce

Rómske prooprijímajúce deti

Prooprijímajúce deti s rodičmi

Účastníci nočnej hasičskej súťaže

Deti materskej školy na ihrisku

Časť účastníkov púte Muráň - Levoča

Hranovničania na pešej púti do Levoče

Hranovnický spravodajca – obecné noviny. Vydáva Obecný úrad v Hranovnici. **Redakcia:** Sládkovičova 398, 059 16 Hranovnica, tel.: 052/788 32 77, fax: 052/788 32 66, e-mail: obechranovnica@lj.sk, www.hranovnica.sk. **Šéfredaktor:** Ing. Martin Benko, mobil 0907-99 38 00. **Redaktori:** Marián Gajan, mobil 0905-94 14 68, Marianna Kopáčová, mobil 0911-94 78 77. **Gramatická úprava:** Beáta Maníková. **Tlač:** Tlačiareň Kežmarok, spol. s r. o. **Registrácia:** MK ev. č. 3406/09. Vychádza v náklade 600 ks. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy a krátenia príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevracia.